

УДК 330.322

ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

*С. О. Геращенко, к. е. н., доцент, М. Б. Колотило, студентка,
ДВНЗ «Національний гірничий університет», gerashchenko75@gmail.com*

У статті проаналізовано динаміку прямих іноземних інвестицій в Україні. Досліджено обсяги та джерела походження прямих іноземних інвестицій, основні галузі інвестування, міжнародні рейтинги інвестиційної привабливості. Виявлено проблеми, які впливають на інвестиційний клімат країни та обсяги прямих іноземних інвестицій, що надходять в її економіку.

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційні проекти, інвестиційні ризики, індекси інвестиційної привабливості.

Постановка проблеми. У сучасному світі на фоні постійно зростаючого інтересу до іноземних інвестицій в умовах інтернаціоналізації господарського життя та глобалізації економічної діяльності інвестиційна привабливість країни є дуже важливим фактором для ефективного функціонування економіки та розвитку країни в цілому. Іноземні інвестиції відіграють важливу роль у становленні та розвитку зовнішньоекономічних зв'язків. Обсяг іноземних інвестицій є одним із показників інтегрованості країни у світове господарство. За останнє десяти-

ліття прями іноземні інвестиції (ПІІ) стали відігравати провідну роль у інтернаціоналізації бізнесу, як відповідь на появу нових технологій, зростаючу лібералізацію в законодавствах країн з приводу інвестицій, а також на зміну ринків капіталу.

Іноземні інвестиції відіграють велику роль в будь-якій економіці, українська економіка також не є винятком. У процесі економічного відтворення за весь період незалежності України прями іноземні інвестиції виконували низку важливих суспільних функцій, сприяючи певній трансформації

галузевої структури української економіки та притаманних їй відносин власності. Ці процеси відображені в диференціації прямих іноземних інвестицій за галузями національного господарства та країнах-донорах інвестицій.

Іноземні інвестиції в Україні є, з одного боку, визначальною передумовою розвитку національної економіки, а з іншого – важливим індикатором умов підприємницької діяльності в країні. У зв'язку з цим виникає необхідність зосередити увагу на питаннях іноземного інвестування в Україні та вирішення проблем залучення інвестицій. Пріоритетними завданнями, які необхідно вирішувати за участю прямих іноземних інвестицій, є: структурна перебудова економіки, технологічне оновлення виробництва, подолання залежності країни від імпорту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Залучення прямих іноземних інвестицій – це один з важливих аспектів розвитку країни в умовах сучасного глобалізованого світу. Саме тому питаннями дослідження різних аспектів інвестування в економіку України займалися багато українських науковців, зокрема І. Р. Бондар [1], М. Д. Лесеч-

ко, А. О. Чемерис, О. М. Чемерис [2], В. М. Герзанич [3], Г. М. Філюк [4], А. С. Славянов [5], Я. В. Ромусік [6].

Але, незважаючи на певні наукові доробки в данному питанні, проблема залучення нових іноземних інвестицій та створення сприятливого інвестиційного клімату залишається актуальною і потребує подальшого моніторингу.

Формулювання мети статті. Метою статті є аналіз обсягів прямих іноземних інвестицій в економіці України, виявлення тенденцій інвестування в національну економіку, визначення основних проблем залучення нових інвестицій та аналіз інвестиційного клімату країни з метою його покращення.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогоднішній день реальний обсяг залучених прямих іноземних інвестицій в Україні не створює умов для економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності країни у світовому господарстві. Проаналізуємо динаміку ПІІ в Україні за період з 2007 по 2017 рр. Результати аналізу представлені на рис. 1.

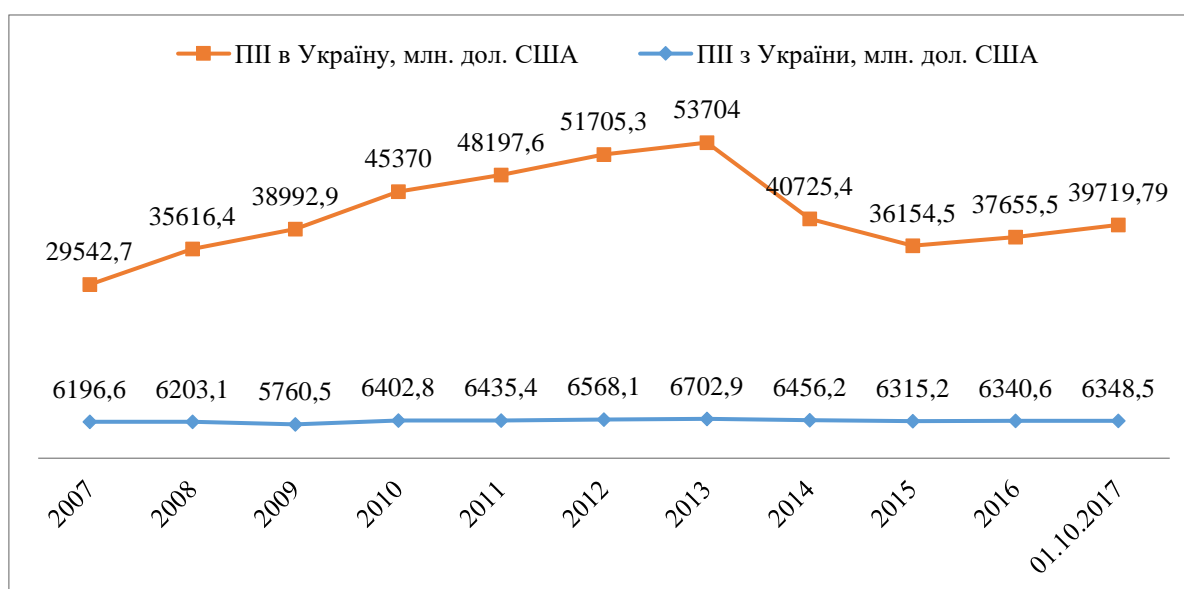

Рисунок 1. Обсяги прямих іноземних інвестицій (за 2014–2017 рр. без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, а також без частини зони проведення антитерористичної операції).

Джерело: побудовано за: [7]

Аналіз тенденцій руху прямих іноземних інвестицій свідчить про те, що до 2013 року обсяги ПІІ в Україну демонстрували

певну тенденцію до зростання. Рис.1. демонструє значні проблеми з ПІІ у 2014–2016 роках. Обсяг інвестування значно зменшив-

ся. Якщо на 2013 рік сумарний обсяг ПІІ, що надійшов в українську економіку склав 53704 млн. дол. США, то у 2014 році обсяг інвестицій зменшився до 40725,4 млн. дол. США, а у 2015 році склав лише 36154,5 млн. дол. США. Це демонструє факт зниження прямих іноземних інвестицій з 2013 по 2015 р. на 17549,5 млн. дол. США. У 2016 році прямі іноземні інвестиції дещо зросли на 1501 млн. дол. США і склали 37655,5 млн. дол. США. Хоча попри певне поживлення інвестиційного процесу в Україні в 2016 р., політичні проблеми та загрози безпеці запобігають відновленню докризового рівня інвестицій. Основними причинами різкого падіння обсягу інвестицій стали наступні: девальвація гривні, військовий конфлікт на сході країни, політична невизначеність та економічна криза, як в цілому світова, так і українська, зокрема. Таким чином, як свідчить рисунок 1, в останні роки процес іноземного інвестування в нашу державу не має певної системи, і є доволі хаотичним. Особливо слабка динаміка в залученні прямих

іноземних інвестицій відмічалася в 2014–2016 рр., що свідчить про посилення інвестиційних ризиків і відповідного занепокоєння інвесторів, що стримують їх бажання інвестувати в українську економіку.

Обсяг ПІІ з України упродовж останніх десяти років складав в середньому 6 млрд. дол. США на рік. Середній приріст іноземних інвестицій в Україну до 2013 р. складав 4,5–5 млрд. дол. США на рік. В 2016 р. цей приріст склав близько 1,5 млрд. дол., і в 2017 р. складе близько 2,5 млрд. дол. США. Тобто очевидним є різке скорочення обсягів приросту ПІІ, починаючи з 2014 р.

Проаналізуємо галузі української економіки, що є найбільш привабливими з точки зору іноземних інвесторів (рис.2.). Для держави у цілому важливо, щоб кошти направлялися в інноваційні промислові виробництва, які на сьогоднішній день є основою ефективного розвитку будь-якої економіки світу.

Рисунок 2. Структура ПІІ в економіці України за видами економічної діяльності, 2016 р.
Джерело: побудовано за: [7]

Слід зазначити, що найбільш привабливими для іноземних інвесторів у галузевому розрізі залишаються фінансова та страхова діяльність, переробна промисловість, торгівля та операції з нерухомим майном.

Так, за даними Державної служби статистики на 2016 рік в економіку України іноземними інвесторами вкладено 37655,5 млн. дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу) (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Респуб-

ліки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції). Інвестиції спрямовувалися у вже розвинені сфери економічної діяльності зі швидким обігом капіталу [7].

З рис. 2 бачимо, що станом на 31.12.2016 найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до установ та організацій, що здійснюють фінансову та страхову діяльність – 27% (обсяг ПІІ – 10 324,4 млн. дол. США). Ці види діяльності, як такі, не створюють суспільного багатства, а лише займаються його перерозподілом. Швидкість обороту капіталу та рентабельність цих сфер набагато вища, ніж у промисловості та сільському господарстві. І саме цим видам діяльності надають перевагу іноземні інвестори в Україні.

На підприємствах промисловості зосереджено 25% прямих іноземних інвестицій (обсяг ПІІ – 9 550,2 млн. дол. США).

При цьому основною галуззю промисловості за обсягами залучення капітальних інвестицій, у січні-грудні 2016 року є переробна (7594,3 млн. дол. США), яка включає: виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (2550,9 млн. дол. США), металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування (1497,9 млн. дол. США), виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (1035,2 млн. дол. США) та інші. На оптову та роздрібну торгівлю та ремонт автотранспорту приходить 15% (5485,5 млн. дол. США), операції з нерухомим майном – 10% (3670,6 млн. дол. США), професійна, наукова та технічна діяльність – 6% (2196,2 млн. дол. США), інформація та телекомунікації мають 6% (2089,3 млн. дол. США), на інші сфери приходить 11% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій.

Таблиця 1.

Прямі інвестиції (акціонерний капітал) з України на 01.10.2017 в економіки країн світу

Країна	Надходження прямих іноземних інвестицій (млн. дол. США)	У % до підсумку
Кіпр	5932,8	93,45
Російська Федерація	149,3	2,35
Латвія	76,5	1,21
Віргінські Острови (Брит.)	61,5	0,97
Угорщина	17,8	0,28
Нідерланди	12,5	0,20
Польща	11,5	0,18
Інші країни	86,6	1,36

Примітка: без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, та частини зони проведення антитерористичної операції.

Джерело: побудовано за: [7]

Україна, у свою чергу, у 2017 році найбільшу кількість коштів інвестувала у професійну, наукову та технічну діяльність – 94,1% (5966,4 млн. дол. США). На промисловість приходить 1,8 % (114 млн. дол. США), на оптову та роздрібну торгівлю; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 1,4% (88 млн. дол. США), фінансову та страхову діяльність – 1,1% (72,5 млн. дол. США).

Проаналізуємо у які саме країни надходили прямі інвестиції з України. Більша частина українських інвестицій спрямовується у такі країни, як Кіпр – 93,5%, Росій-

ська Федерація – 2,35%, Латвія – 1,21%, Віргінські Острови (Брит.) – 0,97%, Угорщина-0,28%, Нідерланди-0,20%. Аналіз пунктів призначення ПІІ з України свідчить, що основна частина коштів українських інвесторів надходить у офшорні зони та зони з пільговим оподаткуванням.

Джерела походження ПІІ в Україні, представлено на рис.3.

Дані рис. 3 свідчать, що найбільший обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України надходить з Кіпру, на нього приходить 26% (10201,5 млн. дол. США). Друге місце займають Нідерланди – 16% від

загального обсягу інвестицій (6560,7 млн. дол. США). Далі йдуть такі країни, як Російська Федерація (4393 млн. дол.), Велика Британія (2193 млн. дол.), Німеччина (1819,92 млн. дол. США), Швейцарія (1539,7 млн. дол.), Австрія (1344,5 млн. дол.), Франція (1355,6 млн. дол.). Звертає на увагу те, що, більшість інвестицій мають своє похо-

дження з офшорів, інших юрисдикцій з пільговими умовами оподаткування бізнесу. Згідно наведених даних ключовим інвестором України упродовж багатьох років є Кіпр. Так, наприклад, частка прямих інвестицій з Кіпру у 2016 році складала 25,7 %, у 2015 році – 31,4%.

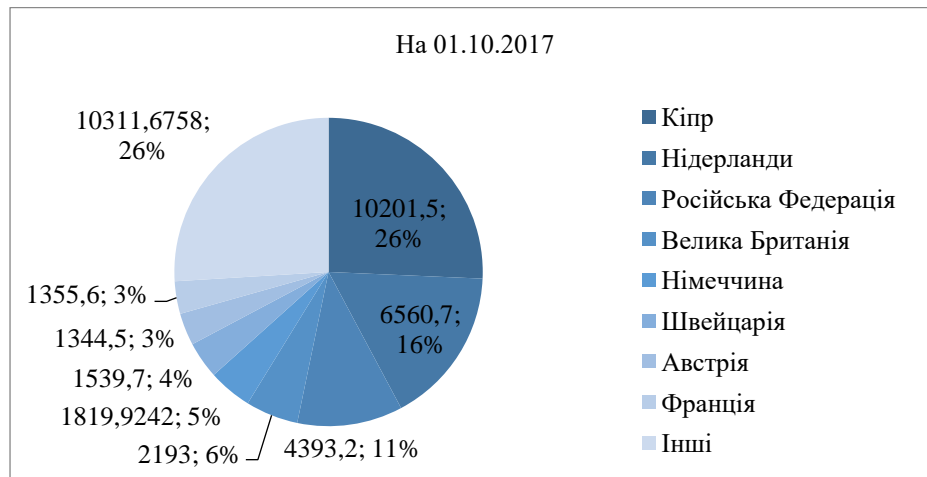

Рисунок 3. Прямі інвестиції (акціонерний капітал) із країн світу в економіку України, млн. дол. США.

Джерело: побудовано за: [7]

Сама держава Кіпр не робить інвестиції в економіку України. Інвестиції, які надходять звідти – це інвестиції власників українського бізнесу, які виводять їх за кордон, а потім інвестують в Україну. Більшість інвестицій з офшорів в Україну – це український капітал, власники якого використовують компанії на Кіпрі і в інших країнах заради оптимізації оподаткування та отримання специфічного правового статусу. Таким самим чином через офшорні зони до України надходить російський капітал під виглядом інвестицій інших країн.

В Україні значна частина прямих іноземних інвестицій навіть до війни насправді була реінвестованим українським капіталом. Тобто ще до війни існували проблеми, які заважали залученню реальних іноземних інвестицій. Їхнє вирішення актуальне і дотепер. Про це наголошує і Організація економічного співробітництва та розвитку OECD: «Хоча політична ситуація та рівень безпеки в країні в останні роки погіршилися, проблеми є довгостроковими і полягають у неякісному бізнес-середовищі, слабких інституціях та тотальній корупції» [8].

Зокрема, згідно з дослідженням, згаданим у Огляді інвестиційної політики від OECD, реальний обсяг російського капіталу в Україні на кінець 2014 року був принаймні втричі більшим від офіційно заявленого (приблизно 9,9 млрд. дол. США, а не 2,7 млрд. дол. США). Також за статистикою OECD, близько \$558 млн інвестицій в Україну є інвестиціями компаній, що реально діють у Нідерландах, тоді як решта – це капітал компаній спеціального призначення (SPE). За цими даними, сукупні інвестиції в Україну з Нідерландів є вищими, ніж згідно з українською статистикою (\$11,42 млрд проти \$6,4 млрд)[8].

Таким чином, інвестування в Україну з Кіпру та інших офшорів досягає рекордного рівня, як у фінансовому, так і в процентному співвідношенні до загального обсягу. Також збільшується і частка альтернативних офшорів. Це Беліз, Багамські, Сейшельські та Віргінські острови, Ліхтенштейн, Люксембург, Монако, Андорра тощо. Бачимо також, високий рівень інвестування з Нідерландів та Швейцарії, які використовуються українським бізнесом в якості податкових

гаваней. Це відображає корупційний характер ведення бізнесу в нашій країні та інвестиційну непривабливість для реальних іноземних інвесторів.

Після початку збройного конфлікту саме обсяг інвестицій з Кіпру знизився найбільше (капітал з офшорів переважно вкладався на найбільш вражений конфліктом та економічною кризою Схід України).

Таким чином, падіння прямих іноземних інвестицій після початку війни в основному зумовлене різким зменшенням вливань українських та російських підприємців, що проводили свої капітали через офшорні зони. До цього призвела гостра економічна криза та невизначеність, пов'язані з військовим конфліктом та політичними змінами.

Загибель людей та фізична втрата інвестицій, труднощі із забезпеченням чинників виробництва, різке падіння внутрішнього попиту – таким є прямий вплив війни на інвестиції. Дослідження Багатосторонньої агенції з гарантій інвестицій (MIGA) показує, що кількість інвестиційних проектів «з нуля» після значного конфлікту (внутрішнього або зовнішнього) в середньому падає на 34%, тоді як кількість інвестованого капіталу на 90%. [9]

Таким чином, конфлікт більше впливає на крупні інвестиційні проекти, ніж на невеликі. Збройний конфлікт по-різному впливає на інвестиції у різні сектори економіки. Особливо скорочуються інвестиції у високотехнологічні виробництва та підприємства з високою часткою маломобільних основних засобів, ризик пошкодження яких високий. Більше страждають також інвестиції, що націлені на внутрішній ринок країни, зокрема в сферах послуг (крім фінансових та телекомунікаційних) та споживчих товарів тривалого використання.

На сьогоднішній день інвестиційний клімат України не є достатньо сприятливим для залучення нових прямих інвестицій та відновлення їх докризового рівня. Інвестиційний клімат країни найкраще можна проаналізувати, використовуючи різноманітні авторитетні міжнародні рейтинги. Так, наприклад, згідно рейтингу економічної свободи (Index of Economic Freedom), який випускається американським дослідницьким

центром Heritage Foundation спільно з газетою The Wall Street Journal індекс України є недостатньо задовільним, що значно впливає на інвестиційний клімат країни. У 2016 році Україна зайняла лише 162 позицію з 178 [10]. Згідно індексу інвестиційної привабливості (BDO International Business Compass) наша країна у 2016 р. зайняла 130 місце (із 174), втративши 41 позицію порівняно з минулим 2015 роком [11]. Згідно індексу глобальної конкурентоспроможності за 2016 рік позиція України у рейтингу опустилася з 79-го на 85 місце серед 138 країн світу, втративши за рік шість позицій [12]. Високий рівень занепокоєності викликає також індекс сприйняття корупції. За рівнем сприйняття корупції Україна посідає 131-те місце із наявних 176 місць в рейтингу міжнародної неурядової організації Transparency International. Серед колишніх країн СРСР рівень корупції є вищим за український тільки в державах Середньої Азії [13].

Лише у рейтингу легкості ведення бізнесу Ease of Doing Business Index, який щороку складають Світовий банк та Міжнародна фінансова корпорація (IFC), за результатами 2016 р. Україна покращила свої позиції на 16 пунктів, порівняно з 2015 р. і посіла 83 місце зі 190. У доповіді Doing Business 2016 р. ключовою реформою, яка сприяла підвищенню рейтингу України, вважається спрощення реєстрації бізнесу. У сфері реєстрації підприємств Україна посіла 30-те місце та покращила свою позицію на 40 пунктів порівняно з минулим роком. В Україні скорочено час на реєстрацію підприємства платником податків та скасовано збір за державну реєстрацію бізнесу [14].

Загалом, аналіз інвестиційного клімату в Україні дещо ускладнюється тим, що наша країна не бере участі у ряді відомих світових індексів, які б надавали більш широку інформацію щодо даної сфери. Так, Україна не представлена у Foreign Direct Investment Confidence Index (складається А. Т. Kearney), у фондових індексах MSCI (у ньому Україна класифікується як Frontier Market, що також свідчить про відсутність до неї інтересу з боку портфельних інвесторів). Слаборозвинутий фінансовий ринок і несприятливий інвестиційний клімат, як

показали результати опитувань, призводять до того, що Україна не розглядається як пункт призначення для іноземних інвесторів.

Для покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки. В Україні був розпочатий процес покращення правової бази для інвесторів, але він потребує більш комплексного підходу. Так, наприклад, з метою спрощення порядку залучення іноземних інвестицій та унеможливлення прояву ознак корупції при їх державній реєстрації 31.05.2016 прийнято Закон України № 1390-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій». 15 березня 2017 року Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економічного розвитку і торгівлі України С. Кубівом було підписано Угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо приєднання до Декларації про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства, відповідних Рекомендацій та процедурних Рішень Ради Організації економічного співробітництва та розвитку. Підписано та ратифіковано Верховною Радою України міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з деякими країнами світу [15].

Також при визначенні рівня привабливості країни для інвестора варто враховувати ступінь ризику. Сьогодні питання ризиків стає особливо важливим для аналізу економічного потенціалу країни та її економічної безпеки. Одним з основних ризиків – є політичний. Слід пам'ятати, що політичний ризик породжується невизначеністю, нестабільністю урядового курсу стосовно до бізнесу, інвестиційної, інноваційної політики. Кожна політична подія в країні дає своє відображення на розмірах та кількості інвестицій та інвесторів.

Існує низка методик кількісної оцінки ризику. В основному - це експертні оцінки.

Найбільш відомою і часто цитованою оцінкою привабливості країн світу є рейтинг журналу Euromoney, на основі якого двічі на рік проводиться оцінка інвестиційного ризику і надійності країн. Рейтинг Euromoney базується на дослідженні таких груп індикаторів, як політико- економічних (політичний ризик, економічне становище і прогноз економічного розвитку – 40%), ринкових (40%) та кредитних (20%). Згідно цього рейтингу Україна відноситься до країн з найвищим ступенем ризику. Для порівняння, найвищий рівень ризиків ще у таких країнах, як Іран, Афганістан, Ірак, Сирія, де не вщухають воєнні конфлікти, Греція, охоплена фінансовою кризою та більшість країн Африки [16].

Серед інших недоліків системи інвестування і складностей залучення іноземних інвестицій можна виділити обмеженість (інколи недоступність) та суперечливість інформації про об'єкти інвестицій і процес їх оформлення, відсутність системного підходу до залучення іноземних інвестицій на рівні областей, міст та районів, нерегульованість інтересів інвесторів та національної економіки тощо.

Згідно з опитуванням зацікавлених Україною інвесторів від компанії Dragon Capital, військовий конфлікт з Росією є меншою перешкодою, ніж широкомасштабна корупція і відсутність довіри до судової системи. Непередбачуваний валютний курс та нестабільна фінансова система практично настільки ж важливі. Можливо, це опитування дещо зменшує вплив війни, оскільки опитані інвестори вже цікавляться Україною незважаючи на збройний конфлікт. Але опитування підкреслює, що військовий конфлікт є лише одним із багатьох чинників, що впливають на іноземні інвестиції в Україну [17].

Більш негативно, в порівнянні з наслідками військового конфлікту на Донбасі і політичною нестабільністю, на низький рівень інвестиційної активності в Україні впливають: ризики дестабілізації на валютному ринку, загострення ситуації у банківській сфері, мізерні обсяги довгострокового кредитування нашої економіки, обмежені можливості доступу до фінансових ресурсів як на внутрішньому, так і на зовнішньому

ринках, зниження рівня прибутковості українських підприємств і вузький спектр сфер інвестування за галузями для середніх інвесторів. Обтяжливими для інвестора все ще є регуляторні процедури, зокрема: складність адміністрування податків, кількість та складність отримання дозволів, сертифікація та стандартизація.

Висновки. У результаті дослідження обсягів надходження прямих іноземних інвестицій в Україну було виявлено, що на сьогоднішній день існують серйозні проблеми пов'язані із залученням реальних прямих іноземних інвестицій. Складності із залученням реальних інвестицій створюють: високий рівень інвестиційних ризиків, політична та економічна невизначеність, військовий конфлікт на теренах держави, рекордні рівні інфляції, корупція, несприятливий інвестиційний клімат та слабкі позиції у відомих світових рейтингах. Вражена військовим конфліктом та економічною кризою економіка країни як ніколи має потребу у нових проектах і іноземній підтримці та вимагає значних фінансових інвестицій. Для виходу економіки України з кризового стану інвестиції є найбільш ефективним важелем, і створення інвестиційної привабливості стає одним із головних завдань.

Фактори, що сприятимуть залученню прямих іноземних інвестицій, формуються залежно від багатьох умов. Так, грамотна політика держави та політична передбачуваність керівництва країни може стати одним з основних елементів інвестиційної привабливості. Важливими також є боротьба з корупцією, ведення ефективних реформ, врегулювання військового конфлікту на сході країни, удосконалення фінансового механізму, яке охоплює зміцнення позицій національної валюти, її конвертованість, створення необхідної нормативно – правової бази щодо захисту прав інвесторів, забезпечення реальних механізмів підтримки інвестиційної діяльності – все це значно могло б підвищити привабливість країни для інвесторів. Для цього потрібно спиратися на власний досвід минулих років та досвід країн світу, яким вдалося створити позитивний інвестиційний імідж.

Україна потребує посилення інвестиційної активності та покращення політики

по залученню іноземних інвестицій. Розглянуті проблеми іноземного інвестування в Україні потребують нагального прийняття відповідних рішень та реальних кроків від діючої влади. На сьогоднішній день однією із стратегічних цілей української зовнішньоекономічної політики є забезпечення сприятливого інвестиційного клімату та активне залучення країни до міжнародних інтеграційних процесів. Від успішного вирішення цього завдання залежить соціально-економічна динаміка країни, можливість модернізації національної економіки та підвищення добробуту країни і її громадян, в цілому.

Література

1. Бондар І. Р. Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну на сучасному етапі / І. Р. Бондар // Регіональна економіка. – 2009. – № 4. – С. 62–71.
2. Лесечко М. Д. Інвестиційний клімат: теорія і практика: монографія / М. Д. Лесечко, А. О. Чемерис, О. М. Чемерис; Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. Львів. філ. – Львів : ЛФ УАДУ, 2001.- 166 с.
3. Герзанич В. М. Основні недоліки та проблеми залучення іноземних інвестицій в Україні [Електронний ресурс] / В. М. Герзанич // Ефективна економіка : електр. наук. фах. вид. – 2014. – № 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/n=4&y=2014>.
4. Філюк Г. М. Інвестиційна складова в інноваційній системі України / Г. М. Філюк // Банківська справа. — 2008. — № 1(79). — С. 43—51.
5. Славянов А. С. Прямые иностранные инвестиции как фактор необратимых процессов в экономических системах периода трансформации / А. С. Славянов // Экономический анализ: теория и практика. – 2011. – №25(232). – С. 32–39.
6. Ромусік Я. В. Прямі іноземні інвестиції: світові тенденції та структурний розподіл в економіці України / Я. В. Ромусік // Економіка пром-сті. – 2012. – № 3–4. – С. 3–8.
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
8. Огляд інвестиційної політики України станом на 2016 рік (OECD Investment Policy Reviews: Ukraine 2016)[Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://bit.ly/2d5SNwC>
9. Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій англ. Multilateral Investment Guarantee Agency[Електроннийресурс] – Режимдоступу: <https://www.miga.org/news>
10. Index of Economic Freedom / Індекс економічної свободи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.heritage.org/index/>
11. International business compass Рейтинг інвестиційної привабливості [Електронний ресурс] –

Режим доступу: https://www.bdo-ibc.com/fileadmin/dokumente/BDO-IBC-Summary-2016_ENG.pdf

12. Індекс глобальної конкурентоспроможності України у 2016 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti>

13. Corruption perceptions index [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2016

14. Доповідь «Ведення бізнесу 2016: оцінка якості та ефективності регулювання» Електронний ресурс] – Режим доступу:

<http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Annual-Reports/English/DB16-Full-Report.pdf>

15. Верховна Рада України офіційний веб-портал [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/news/zak>

16. Рейтинг привабливості країн світу журналу Euromoney [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://www.euromoneycountryrisk.com/Home/Return/Analysis/AllAnalysis#supertop>

17. Інвестиційна компанія Dragon Capital [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dragon-capital.com>

ПРЯМЫЕ ИНОСТРАННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ В УКРАИНЕ В УСЛОВИЯХ ИНТЕГРАЦИИ В МИРОВОЕ ХОЗЯЙСТВО

С. А. Геращенко, к. э. н., доцент, М. Б. Колотило, студентка, ГВУЗ «Национальный горный университет»

В статье проанализирована динамика прямых иностранных инвестиций в Украину. Проведено исследование объемов и источников происхождения прямых иностранных инвестиций в Украину, основные области инвестирования, международные рейтинги инвестиционной привлекательности. Выявлены основные проблемы, влияющие на инвестиционный климат страны и объемы прямых иностранных инвестиций, поступающих в экономику страны.

Ключевые слова: прямые иностранные инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционные проекты, инвестиционные риски, индексы инвестиционной привлекательности.

FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN UKRAINE IN CONDITIONS OF INTEGRATION TO THE WORLD ECONOMY

S. A. Herashchenko, Ph. D (Econ.), Ass. Professor, M. B. Kolotilo, student, SHEI «National Mining University»

The dynamics of foreign direct investments in Ukraine are analyzed. The volumes and sources of origin of direct foreign investments in Ukraine, main branches of investment, international ratings of investment attractiveness are investigated. The main problems that affect the investment climate in the country and the volume of direct foreign investments entering the country's economy are revealed.

Keywords: foreign direct investment, investment climate, investment projects, investment risks, investment attractiveness indices.

Рекомендовано до друку д. е. н., проф. Петрунею Ю. С.

Надійшла до редакції 12.12.2017.